

AUTORITATEA EUROPEANĂ PENTRU PROTECȚIA DATELOR

Sinteza avizului preliminar al Autorității Europene pentru Protecția Datelor privind revizuirea Directivei asupra confidențialității și comunicațiilor electronice (2002/58/CE)

[Textul integral al prezentului aviz poate fi consultat în engleză, franceză și germană pe site-ul AEPD www.edps.europa.eu]

(2016/C 378/09)

REZUMAT

Prezentul aviz prezintă poziția AEPD cu privire la aspectele esențiale referitoare la revizuirea Directivei 2002/58/CE asupra confidențialității și comunicațiilor electronice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice), ca răspuns la o cerere a Comisiei Europene.

Avem nevoie de un nou cadru juridic care să reglementeze confidențialitatea în mediul electronic – unul mai inteligent, mai clar și mai solid: avem nevoie de mai multă claritate, dar și de o mai bună aplicare a reglementărilor. Avem nevoie ca acest cadru juridic să asigure confidențialitatea comunicațiilor noastre, un drept fundamental consacrat de articolul 7 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. În plus, avem nevoie și de dispoziții care să completeze și, după caz, să precizeze mai în detaliu măsurile de protecție instituite în baza Regulamentului general privind protecția datelor (RGPD). De asemenea, este necesar inclusiv să menținem nivelul actual – mai ridicat – de protecție, în cadrul căruia Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice oferă garanții mai concrete decât RGPD. Definițiile din RGPD, domeniul de aplicare teritorial al acestuia, mecanismele de cooperare între autoritățile de aplicare a legii și de asigurare a coerenței, precum și posibilitatea de a asigura flexibilitate și orientare ar trebui să existe și în domeniul confidențialității în mediul electronic.

Domeniul de aplicare al noului cadru juridic trebuie lărgit, pentru a ține seama de schimbările tehnologice și la nivel de societate și pentru a asigura tuturor persoanelor același nivel de protecție pentru toate serviciile echivalente din punct de vedere funcțional, indiferent dacă acestea sunt furnizate de companii de telefonie tradiționale, prin servicii de telefonie pe internet sau prin intermediul aplicațiilor de mesagerie de pe telefoanele mobile, pentru a numi câteva exemple. În fapt, este necesar să se meargă mai departe și să se protejeze nu numai serviciile „echivalente din punct de vedere funcțional”, ci și acelea care oferă noi posibilități de comunicare. De asemenea, noile norme ar trebui să continue în mod clar să vizeze comunicațiile de la mașină la mașină, în contextul internetului obiectelor, indiferent de tipul rețelei sau al serviciului de comunicații utilizat. Noile norme ar mai trebui să asigure protejarea confidențialității comunicațiilor utilizatorilor în toate rețelele accesibile publicului, inclusiv în cadrul serviciilor Wi-Fi din hoteluri, cafenele, magazine, aeroporturi, precum și în rețelele oferite de spitale pacienților, de universități studenților și în cadrul hotspot-urilor create de administrațiile publice.

Consimțământul ar trebui să fie autentic și să ofere utilizatorilor posibilitatea de a alege în mod liber, conform dispozițiilor RGPD. Nu ar trebui să mai existe „cookie walls” (acceptarea cookie-urilor ca o condiție pentru acces). Cu excepția unei serii clare de excepții (cum ar fi cookie-urile de analiză proprii), nicio comunicare nu ar trebui urmărită și monitorizată fără consimțământul acordat în mod liber, nici prin cookie-uri, nici prin colectarea datelor de identificare ale dispozitivelor („device-fingerprinting”) sau alte mijloace tehnologice. De asemenea, utilizatorii trebuie să aibă la dispoziție mecanisme eficiente și ușor de utilizat pentru a își oferi și a își retrace consimțământul în browser (sau în programul informatic sau sistemul de operare respectiv).

Pentru a proteja mai bine confidențialitatea comunicațiilor electronice, trebuie de asemenea menținută și consolidată cerința actuală privind consimțământul pentru datele de trafic și localizare. Domeniul de aplicare a acestei dispoziții ar trebui extins pentru a viza toate persoanele, nu doar companiile de telefonie tradiționale și furnizorii de servicii de internet.

Noile norme ar trebui să permită în mod clar utilizatorilor să folosească criptarea terminal-terminal (fără „uși secrete”) pentru a își proteja comunicațiile electronice. Ar trebui interzise decriptarea, ingineria inversă sau monitorizarea comunicațiilor protejate prin criptare.

În sfârșit, noile norme privind confidențialitatea în mediul electronic ar trebui să protejeze împotriva comunicărilor nesolicitate și ar trebui actualizate și consolidate, fiind nevoie de consimțământul prealabil al destinatarilor pentru toate tipurile de comunicări electronice nesolicitate, indiferent de mijloacele folosite.

I. INTRODUCERE ȘI CONTEXT

Prezentul aviz preliminar (avizul) a fost elaborat ca răspuns la o solicitare a Comisiei Europene (Comisia) către Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (AEPD), în calitate de autoritate independentă de supraveghere și de organism consultativ, de a furniza un aviz cu privire la revizuirea Directivei asupra confidențialității și comunicațiilor electronice⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Ref. Ares(2016)2310042-18.5.2016.

Consultarea AEPD a avut loc în paralel cu o consultare publică organizată de Comisie, care a fost deschisă până la data de 5 iulie 2016 ⁽¹⁾. De asemenea, Comisia a solicitat avizul Grupului de lucru pentru protecția datelor (WP29), instituit în temeiul articolului 29, la care AEPD a contribuit în calitate de membru cu drepturi depline ⁽²⁾.

Prezentul Aviz conține poziția preliminară a AEPD cu privire la revizuirea Directivei asupra confidențialității și comunicațiilor electronice, concentrându-se asupra acelor probleme cu privire la care avizul său a fost solicitat în mod expres de către Comisie. De asemenea, avizul reprezintă contribuția AEPD la consultarea publică și, ca atare, poate aborda și alte aspecte care nu au fost solicitate în mod expres de Comisie în cererea sa de aviz. Putem furniza și recomandări suplimentare în etapele ulterioare ale procedurii legislative.

Revizuirea Directivei asupra confidențialității și comunicațiilor electronice este una dintre inițiativele majore din cadrul Strategiei privind piața unică digitală ⁽³⁾, având ca scop consolidarea încrederii și a securității în domeniul serviciilor digitale în UE, cu accent pe asigurarea unui nivel ridicat de protecție a cetățenilor și a unui mediu concurențial echitabil pentru toți actorii de pe piață din întreaga UE.

Revizuirea urmărește modernizarea și actualizarea Directivei asupra confidențialității și comunicațiilor electronice, ca parte a efortului mai amplu de a oferi un cadru juridic coerent și armonizat pentru protecția datelor în Europa. Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice particularizează și completează Directiva 95/46/CE ⁽⁴⁾, care va fi înlocuită cu recent adoptatul Regulament general privind protecția datelor (RGPD) ⁽⁵⁾. Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice instituie norme specifice, cu obiectivul principal de a asigura confidențialitatea și securitatea comunicațiilor electronice. De asemenea, acest act protejează interesele legitime ale abonaților persoane juridice.

XI. CONCLUZII

Confidențialitatea comunicațiilor este prevăzută în articolul 7 din cartă, iar importanța ei este în creștere, pe măsură ce sporește și rolul pe care îl joacă comunicațiile electronice în societatea și în economia noastră. Garanțiile prezentate în prezentul aviz vor juca un rol esențial în asigurarea succesului obiectivelor strategice pe termen lung ale Comisiei, prezentate în Strategia privind piața unică digitală.

Adoptat la Bruxelles, 22 iulie 2016.

Giovanni BUTTARELLI

Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor

⁽¹⁾ A se vedea <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/public-consultation-evaluation-and-review-eprivacy-directive>. Chestionarul este disponibil la adresa: <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/EPRIVACYReview2016>.

⁽²⁾ Avizul nr. 3/2016 al Grupului de lucru instituit prin articolul 29 (WP29) privind evaluarea și revizuirea Directivei asupra confidențialității și comunicațiilor electronice (2002/58/CE) (WP 240), adoptat la 19 iulie 2016.

⁽³⁾ O strategie privind piața unică digitală pentru Europa, Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor din 6 mai 2015 [COM(2015) 192 final] disponibilă la adresa: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0192>.

⁽⁴⁾ Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date (JO L 281, 23.11.1995, p. 31).

⁽⁵⁾ Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO L 119, 4.5.2016, p. 1).